

YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN JA VESILAIN MUKAINEN LUPAHAKEMUS

Asia Suhagon kaivoksen ja rikastamon ympäristö- ja vesitalouslupa sekä toiminnan aloittamislupa ja valmistelulupa, Ranua ja Tervola

Selostus

Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto on myöntänyt Suhanko Arctic Platinum Oy:lle 7.12.2005 Suhagon kaivoksen ja rikastamon ympäristö- ja vesitalouslupan (nro 122/05/1). Varsinaista kaivos- ja rikastamotoimintaa ei ole aloitettu. Hankkeeseen liittyen on tehty nykyistä lupaa laajempaa kaivostoimintaa koskeva ympäristövaikutusten arviointi (YVA) vuosina 2012–2014 ja Kemijokeen johtavaa purkupuutkea koskeva YVA vuosina 2021–2022.

Ympäristönsuojelulain mukainen hakemus koskee malmin louhintaa ja rikastusta, kaivos alueella muodostuvien jätevesien ja yhdyskuntajätevesien käsittelyä ja johtamista Kemijokeen sekä kaivannaisjätteen hyödyntämistä ja sijoittamista kaivannaisjätteen jätealueille. Toiminnan aloittamislupaa haetaan hakemuksessa tarkemmin eritellysti rikastamon sekä Konttijärven louhoksen toiminnalle ja vesien johtamiselle Kemijokeen.

Vesilain mukainen hakemus koskee Ruonajoen uoman uudelleenlinjausta, Ruonajoen valuma-alueen muuttamista tuotantovaiheen aikana, purkupuutken vesistöjen alituksia, kahden sillan rakentamista Ruonajoen yli, putkilinjojen vientiä Ruonajoen yli, louhosten kuivanapitoa, Tavilampien täyttämistä sekä rikastamon raakavedenottoa Konttijärvestä ja järven keskivedenpinnankorkeuden nostoa. Valmistelulupaa haetaan vesistöalituksille ja -ylitykselle, toiselle sillalle, raakavedenotolle, Konttijärven keskivedenpinnan korkeuden nostamiselle sekä Konttijärven louhoksen kuivanapidolle.

Ympäristöterveysvalvonta esittää huomioitavaksi seuraavaa koskien vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen:

Talousvesikaivojen tarkkailu

Hankealueelle Konttijärvestä otettavan rikastamon raakavedenoton ja järven keskivedenpinnankorkeuden noston mahdolliset vaikutukset alueella olevien talousvesikaivojen vedenlaatuun tulee huomioida. Hakemuksessa esitetyt toiminnot eivät saa pilata lähialueiden talousvesikaivojen veden laatua. Hakemuksen mukaan

Vähäjoen ja Reutuaavan talouksien mahdollisten talousvesikaivojen sijainnit eivät ole tiedossa ja ne on hakemuksen mukaan tarkoitus selvittää. Purkuputken välittömässä läheisyydessä, Oinaansaaren lähialueella sijaitsevien yksityisten talousvesikaivojen vedenlaadun tarkkailua tulee miettiä ja arvioida tarkoin. Tulisiko talousvesikaivojen vedenlaatua seurata, tietyin ajanjakson ajan.

Melu ja pöly

Hakemuksen mukaan keskiäänitasot voivat tehdyn mallinnuksen perusteella olla melu ohjearvoja korkeampia. Edellä mainittu tulee huomioida Konttijärven etelärannalla sijaitsevan loma-asunnon suhteen, loma-asunto sijaitsee 600 metrin päässä Konttijärven louhoksesta. Sisämelua säädellään asumisterveysasetuksella (545/2015), jota sovelletaan terveydensuojelulain nojalla tehtävään asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisten olosuhteiden valvontaan. Samoin huomioon tulee ottaa rakentamisen ja toiminnan aikainen ilmanlaatuun vaikuttava pölyäminen, jota tulee räjäytyksistä, rakennustöitä ja sivukivenkäsittelystä ja kuljetuksesta.

Purkuputken vaikutus Tervolan kunnan alueella

Reutuaavan vesiosuuskunta

Reutuaavan vesiosuuskunnan pohjavedenottoaluetta ja sieltä tuleva runkovesiputkea ei ole huomioitu purkuputken rakentamisen suunnittelussa. (Pohjavesialuetunnus 1284510 Reutuaapa) Pohjavesialue sijaitsee purkuputkeen nähden noin neljän kilometrin päässä purkuputken linjasta Korkiakivalon alueella. Rakentamisen aikana tulee ottaa huomioon pohjavesialueelta tuleva runkovesiputken linjaus.

Uimaranta

Purkuputkenpää on suunniteltu sijoitettavan Kemijokeen Tervolan kunnan alueelle, Oinaansaaren kohdalle. Noin viisi kilometriä alempana sijaitsee Tervolan kunnan uimaranta, Mattisen Uimapaikka. Purkuvesi ei saa muuttaa uimaveden laatua siten, että uimarannalla oleskeleville aiheutuu siitä terveyshaittaa.

Pohjavesialueet

Purkuputkella ei hakemuksen mukaan ole vaikutusta Honkasenkankaan ja Peuran pohjavesialueisiin.

Pohjaveden suojeleminen perustuu Suomessa keskeisesti ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 17 §:n pohjaveden pilaamiskieltoon ja maaperän pilaamiskieltoon (YSL 16 §), joka turvaa pohjaveden laatua maaperän kautta tapahtuvalta pilaantumiselta

Yhteenveto

Terveystarkastuksen periaatteiden mukaisesti elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy (terveydensuojelulaki 763/1994, 2 §)

Marja Inkilä
terveystarkastaja
marja.inkila@tornio.fi
Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta